

FERRARIS
PROMTA
BIBLIOTHEC

.III. .IV.

D — J

C
BX1936
F4
1795
V.2
c.1

José Angel Benavides.

1080044523

8#38#76

348(03)

R. P. F.
LUCII FERRARIS

SOLER-ALEXANDRINI,

ORDINIS MINOR. REGUL. OBSERV. S. P. FRANCISCI,

PROMTA BIBLIOTHECA

CANONICA, JURIDICA, MORALIS, THEOLOGICA,
NEC NON

ASCETICA, POLEMICA, RUBRICISTICA, HISTORICA
(JURIS HISPANICI HODIE ETIAM VOCABITUR)

DE PRINCIPALIORIBUS, ET FERE OMNIBUS, QUÆ IN DIES OCCURRUNT, NEC PENES
OMNES FACILE, AC PROMTE REPERIRI POSSUNT,

EX UTROQUE JURE, PONTIFICIS CONSTITUTIONIBUS, CONCILIIIS, SACR. CONGREGATIONUM
DECRETIS, SACRÆ ROMANÆ ROTÆ DECISIONIBUS, AC PROBATISSIMIS
ET SELECTISSIMIS AUCTORIBUS

ACCURATE COLLECTA, ADAUCTA, IN UNUM REDACTA, ET ORDINE ALPHABETICO CONGESTA,
AC IN DECEM TOMOS DISTRIBUTA.

In hac editione, secunda hispana, non solum Additiones legales, jam antea publicatae, accedunt, sicut in prima, verum etiam leges, Auctoris doctrinam astruentes, per multæque aliæ adnotationes, eisdem decisionibus insistentes, numquam antea editæ.

OPERA AC STUDIO ID TOTUM ELABORATUM

L. D. FRANCISCI Mariæ VALLARNA

MADRIDENSIS COLLEGIi ADVOCATORUM ALUMNI

TOMUS TERTIUS.

DE

23543

SUPERIORUM PERMISSU.
MATRITI:
TYPIS ET SUMPTIBUS REGLE TYPOGRAPHORUM ET BIBLIOPOLARUM SOCIETATIS,
MDCCXEV.

54206

C
 BX193C
 F4
 1793
 V.2

R. P. F.
 LUCII FERRARIIS

SOLER-ALEXANDRINI
 ORDINIS MINOR. REGUM. OBSERV. S. P. FRANCISCI
 PROMPTA BIBLIOTHECA
 CANONICA, JURIDICA, MORALIS, THEOLOGICA
 ASCETICA, POLEMICA, RUBRICISTICA, HISTORICA
 (IURIS HISPANICI HODIE ETIAM VOCANTUR)
 DE PAINCULIBUS ET PAINCULIS IN IURE FERVENTI, NEC PAINCULIS
 AN USADUS IURE FERVENTI, TONIBUS CONSTITUTIONIBUS, SACR. CONGREGATIONIBUS
 DECRETIS, SACRIS ROM. ROT. DECISIONIBUS, AC PROBATIONIBUS
 ET SEVERISSIMIS AUCTORITATIBUS

FONDO BIBLIOTECA PUBLICA
 DEL ESTADO DE NUEVO LEON

SUPERIORUM PERMISSU
 MATRIBUS
 TIBUS ET SUMMIS SACR. THEOLOGICIS ET BIBLIOPOLITANIS SOCIETATIBUS
 IMPROBATA

INDEX TITULORUM,
 QUI IN HOC TERTIO TOMO CONTINENTUR.

D	
Damnificatio, damnum. .... pag. 1.	Dispensatio in festorum observan- tia. .... ibid.
Debitor, Debitum. .... 2.	Dispensatio in jejunio. .... ibid.
Debitum Conjugale. .... ibid.	Dispensatio in impedimentis ma- trimonii. .... ibid.
Decanatus Sacri Collegii. .... 12.	Dispensatio ab irregularitate. .... ibid.
Decimæ. .... ibid.	Dispensatio in juramentis. .... ibid.
Declarationes, & decreta Sacra- rum Congregationum. .... 33.	Dispensatio in simoniæ poenis. .... ibid.
Decoctio, Decoctor. .... 35.	Distributiones quotidianæ. .... ibid.
Dedicationis festum. .... ibid.	Divinatio. .... 88.
Defensor. .... ibid.	Divortium. .... ibid.
Definitiva sententia. .... ibid.	Doctrina christiana. .... 93.
Defloratio. .... ibid.	Dolor. .... 95.
Defunctorum officium. .... ibid.	Dolus. .... ibid.
Degradatio. .... ibid.	Domicilium pro contrahendo ma- trimonio. .... ibid.
Delectatio morosa. .... 37.	Domicilium pro Ordinibus susci- piendis. .... ibid.
Delegare, Delegatus. .... 41.	Dominium. .... ibid.
Denuntiatio faciendæ S. Officio. .... 48.	Donatio. .... 106.
Denuntiationes matrimonii. .... 54.	Dos, Dotare. .... 117.
Depositio. .... 59.	Dubitatio temeraria. .... 127.
Depositum, Depositarius. .... ibid.	Dubium. .... ibid.
Deservitores. .... 63.	Duellum. .... ibid.
Detractio. .... 64.	
Diaconatus. .... 70.	E
Diaconus. .... ibid.	Ebrietas. .... 135.
Dieta. .... ibid.	Ecclesia. .... ibid.
Diffamatio. .... ibid.	Edicta laicalia. .... 168.
Dignitas. .... ibid.	Educandæ. .... ibid.
Dilapidatio. .... ibid.	Ejicere, Ejecti à Religione. .... ibid.
Dilectio. .... ibid.	Electio. .... 178.
Dimissoriæ, seu Dimissoriales. .... ibid.	Eleemosyna. .... 201.
Discordia. .... ibid.	Emphyteusis. .... 214.
Dismembratio. .... ibid.	Emptio, & venditio. .... 223.
Dispensatio. .... 63.	
Dispensatio in bigamia. .... 79.	Ener-

Energumeni.....	244.	Excommunicatio.....	339.
Epicheja.....	ibid.	Executor literarum apostolicarum.....	360.
Epileptici.....	ibid.	Executor testamentarius.....	362.
Epiphania Domini.....	ibid.	Exemptio.....	ibid.
Episcopatus.....	245.	Exemptio Regularium.....	363.
Episcopus.....	255.	Exequiæ.....	ibid.
Episcopus quoad visitationem &c.....	279.	Exercitia spiritualia.....	ibid.
Eremita.....	300.	Exhæreditatio.....	365.
Error communis.....	305.	Exorcistatus.....	369.
Eucharistia.....	ibid.	Exorcizare, Exorcista.....	ibid.
Eunuchus, Eunuchi.....	332.	Expositi filii.....	371.
Eviçtio.....	ibid.	Expositio SS. Sacramenti.....	ibid.
Examen, Examinare, Examinari,		Extractio.....	ibid.
Examinatores synodales.....	336.	Extrema Unctio.....	372.

DAMNIFICATIO, DAMNUM

SUMMARIUM.

- 1 **D**AMNIFICATIO est duplex, lucrosa, & non lucrosa. Que sit damnificatio lucrosa?
- 2 Que sit damnificatio non lucrosa?
- 3 Damnificatio non lucrosa dividitur in inculpata, & culpata culpa, vel theologica, vel civili tantum. Que sit damnificatio culpata theologica?
- 4 Ex hac damnificatione culpata theologica oritur obligatio restituendi, seu damni resarciendi.
- 5 Et talis obligatio, etiam ante litis contestationem damnificanti defuncto, transmittitur ad ejus heredes.
- 6 Quid sit damnificatio culpata culpa civili, vel politica tantum?
- 7 Ex hac damnificatione culpata culpa civili, seu juridica tantum, oritur pro foro externo obligatio resarciendi damnum, etiam si culpa esset levissima ad n. 8.
- 8 Damnificatio inculpata, que sit, & quando liceat?
- 9 In foro conscientie tenetur quis ad reparandum damnum alteri illatum, nedum per damnificationem culpata theologica, sed etiam per damnificationem culpata culpa civili, seu juridica lata.
- 10 Nemo (post indolem a contractu) tenetur in conscientia ante sententiam fulciti ad resarciendum damnum alteri illatum per damnificationem realem, seu juridicam solum totum, vel levissimum.
- 11 Afferat instantia, & solvitur.
- 12 Incompares doli, seu culpe theologica in nullo foro tenentur ad resarciendum damnum.
- 13 Sic nec tenentur ad resarciendum damnum, qui adhibuerunt debitam diligentiam pro illo avertendo.
- 14 Sic nec tenentur ad damnum resarciendum, qui illud casuram utendo jure suo.
- 15 Sic in nullo foro tenetur aliquis resarcire damnum, quod casu omnino fortuito, qui providendi, & evitari non potuit, contingit.

DAMNIFICATIO est duplex, lucrosa, & non lucrosa. Damnificatio lucrosa est damnum datum in rebus externis cum iniuria earum usurpatione, ut sit in furto, rapina, aliisque iniquis usurpationibus, in quibus fur, vel iniustus invasor rem alienam invadit, & lucrum capturus in suum usum convertit. Damnificatio non lucrosa est damnum in bonis externis proximi absque eorum usurpatione, id est absque eo quod aliquid commodi, seu lucri exinde perveniat ad damnificantem, ut sit cum quis aedes, vel segetes proximi incendit, ejus animalia interficit &c.

1 Damnificatio non lucrosa dividitur in inculpata & culpata culpa, vel theologica, vel civili tantum. Damnificatio culpata culpa theologica, & proprie dicto peccato dicitur, qua damnum quis infert proximo, vel ex directo proposito ei nocendi, vel nolendo, cum possit, ac debeat abstinere ab actione inolendente perfectum ei inferendi damni periculum: vel non impediendo ei damnum inferri, cum possit & ex justitia teneatur impedire; cap. Si culpa 9. de injur. & dam. dir. Et ex hac damnificatione culpata culpa theologica oritur obligatio restituendi, seu damni resarciendi, ut expresse loquitur textus in d. d. cap. Si culpa, ibi: "Si culpa tua datum es damnum, vel injuria irrogata, seu aliis irrogantibus opem fore tulisti, aut hæc, imperitia tua, sive negligentia evenerunt, jure super his satisfacere te oportet; Nec ignorantia te excusat, scire debuisti vex facta tuo injuriam verisimiliter posse contingere, vel facturam." Et talis obligatio etiam ante litis contestationem, damnificante defuncto, transmittitur ad heredes; cap. Parochianos 14. de rebus. & cap. In literis 5. de rap.

(Quod damnum à defuncto causatum, sive ante sive post litem contestatam, teneatur heredes resarcire à legibus 7. tit. 15. lib. 3. Fori Reg. 9. tit. 20. lib. 4. ejusd. cum 68. syl. 1. tit. 3. 7. & 10. tit. 6. p. 6. signator 7. 8. & 23. præsertimque 25. tit. 1. p. 7. clare ostenditur, in quantum vires patiuntur hereditatis, si inventarium confecerint; vide etiam tit. 15. p. 7. fere per tot. ubi de damni satisfactione tractatur; convenit recognoscere leg. 5. & 20. tit. 4. lib. 4. For. Reg. in eis demonstratur, videri damnum dedisse qui occasionem damni præstitit; Regula 5. tit. 21. & 22. tit. 34. p. 7.)

Damnificatio culpata culpa civili, vel publica tantum dicitur, qua seclusa omni voluntate nocendi proximo, omnique actione, vel omissione culpabili coram Deo, ac in conscientia, nihilominus damnum proximo infertur ex actione, vel omissione culpabili, vel defectuosa contra exactum modum agendi humanum. Et ex hac damnificatione culpata culpa civili, seu juridica tantum, oritur pro foro externo obligatio resarciendi damnum, etiam si culpa esset levissima, textu expresse In lege ff. Ad legem Aquiliam, ibi: In lege Aquilia etiam levissima culpa venit; (Concordat. lex 9. tit. 10. p. 7. 1. & 10. tit. 15. ejusd. p.) quia potior debet esse causa ejus, qui damnum absque omni culpa patitur, quam levissimum, quia sua culpa damnum intulit, etsi forsitan levissima; cum in leg. Factum, ff. de regul. juris expresse habeatur, quod Factum cuique suum, non alteri nocere debet. (Concordat Regula 18. & 21. tit. 34. p. 7.) Unde 8 si animal tuum absque alia culpa tua damnum alicui intulit, verb. gr. percutiendo, vel occidendo animal proximi, aut segetes depascendo, teneris pro noxa damnum illatum resarcire, vel dare damnificatio illud animal, quod damnum intulit, leg. 1. ff. Si quadrupes pauperium. (Leg. 22. tit. 15. ejusd. p. 7. citat. 20. For. Reg.)

DAM-